

BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

"IT IS NOT GOOD FOR MAN TO BE ALONE" - WHY NOT?

רד"ק (בראשית ב:ז)

ויאמר ה' אלוקים, אמר אל לבו, או אמר ואדם שמע

פרק דברי אליעזר (פרק יא)

והיה אדם מטיל בgan כאחד מלacci השרת, אמר הב"ה אני יחיד בעולם, אף זה יחיד בעולם, אני אין פריה ורבייה לפני, אף זה אין פריה ורבייה לפני, הוא שבראנו, לא טוב היה האדם לבדו,

רמב"ן (בראשית שם)

לא טוב היה האדם לבדו – איןנו נראה שנברא האדם להיות היחיד בעולם ולא יולד, שככל הנברים זכר ונקבה מכל בשר נבראו להקים זרע, וגם העשב והעץ זרעים בהם? אבל יתכן לומר כי היה הדבר האומר דו פרצופים נבראו, ונעשה شيء בהם טבעי מביא באיברי ההולדת מן הזכר לנקבה כח מולד... וראה הקב"ה כי טוב שהיה העוזր עומד לנגדו, והוא יראנו, יفرد מהם ויתחבר אליו כפי רצונו. וזה שאמר אעשה לו עוזר בנגדו.

בראשית רבה (ח:א)

אמר רבי ירמיה בן אלעזר בשעה שברא הקב"ה את adam הראשון אנדרוגינוס בראש הדא הוא דכתיב זכר ונקבה בראם, אך שמואל בר נחמן בשעה שברא הקב"ה את adam הראשון דיו פרצופים בראש

גמ' יבמות (סב:)

אמר רבי תנחים אמר חנילאי: כל אדם שאין לו אשה – שרו בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה ... בלא טובה – דכתיב: +בראשית ב' + לא טוב היה האדם לבדו. בمعרבא אמרין: בלא תורה, בלא חומה

בראשית רבה (יז:ב)

ללא טוב, תנוי רבי יעקב: כל שאין לו אשה שרו בלא טובה בלא עזיר, בלא שמחה, בלא ברכה, בלא כפרה – בלא טובה, לא טוב היה האדם לבדו ...

רד"ק (בראשית שם)

לא טוב היה האדם לבדו, לא טוב שהיה לבדו בלא חברה, כי אין לא חברה עם הבהמות והחיות והעופות כי אין שווה עמם בבריאות

העמק דבר (בראשית שם)

לא טוב היה האדם לבדו, לא לעניין נקבה דבר ה'... אללא לא טוב שייחי לו נקבה כמו לשاري ברואים שאינם לעזר בכל הליכות החיים, ורק בעת הוועג היא מודמתת לפני. אבל לא טוב שייא adam בזה האפן

רמב"ם (תשובה זג)

וכיitzד היא האהבה הרואה הוא שיאhb את ה' אהבה גדולה יתרה עזה מאוד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה' ונמצא שוגה בה תמיד באלן חולה חול האהבה שאין דעתו פנוי מהאהבת אותה אשה והוא שוגה בה תמיד בין שבתו בין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה, יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אהובי שוגים בה תמיד כמו שצונו בכל לבך ובכל נפשך ...

גמ' יבמות (סג.)

אשכחיה רבי יוסי לאליהו, א"ל: כתיב אעשה לו עוזר, بماה אשה עוזרתו לאדם? א"ל: אדם מביא חיטין, חיטין כוסס? פשתן, פשתן לובש? לא נמצאת מאירה עינוי ומעמידתו על רגליו?

ספרנו (בראשית שם)

לא יושג טוב התכליות המכון בדמותו אם יצטרך לעסוק הוא עצמו בצרכי חייו